

09 nov. 21

Wij zijn : **Suzanne Loen** Adviseur Landschap
 Maarten Raaijmakers Erfgoedarchitect
 Lisanne van den Bulk Architectuurhistorie

Adviseurs Omgevingskwaliteit

Dorp, Stad en Land is een onafhankelijke kennispartner
het gebied van landschap,
stedenbouw, architectuur en cultureel erfgoed.

Inhoud presentatie

Deel 1

- Voorstellen
- Erfgoed inspireert
- Collectie vs. verzameling
- Veranderingen onder de Omgevingswet i.r.t. erfgoed

Deel 2

- Cultuurhistorie in het landschap. Historische geografie en stedenbouw
- Doel en opzet onderzoek
- Bijzondere bouwkunst

Deel 3

- Conclusies en aanbevelingen
- Toepassing in praktijk

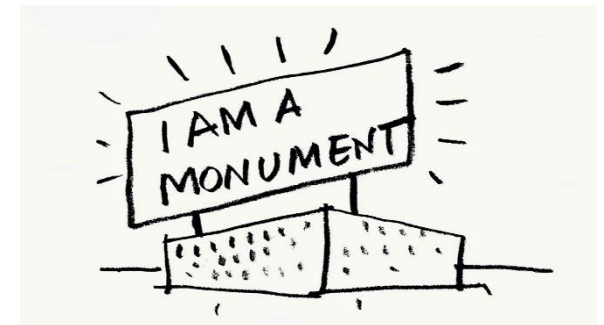
- **Uw vragen en opmerkingen**

Erfgoed inspireert !

- Wat is erfgoed
- Verzamelen of een collectie
- Erfgoed en de Omgevingswet

Erfgoed inspireert

- Wat is erfgoed eigenlijk ?

Erfgoed inspireert

- Wat is erfgoed eigenlijk ?

Erfgoed inspireert

- Wat is erfgoed eigenlijk ?

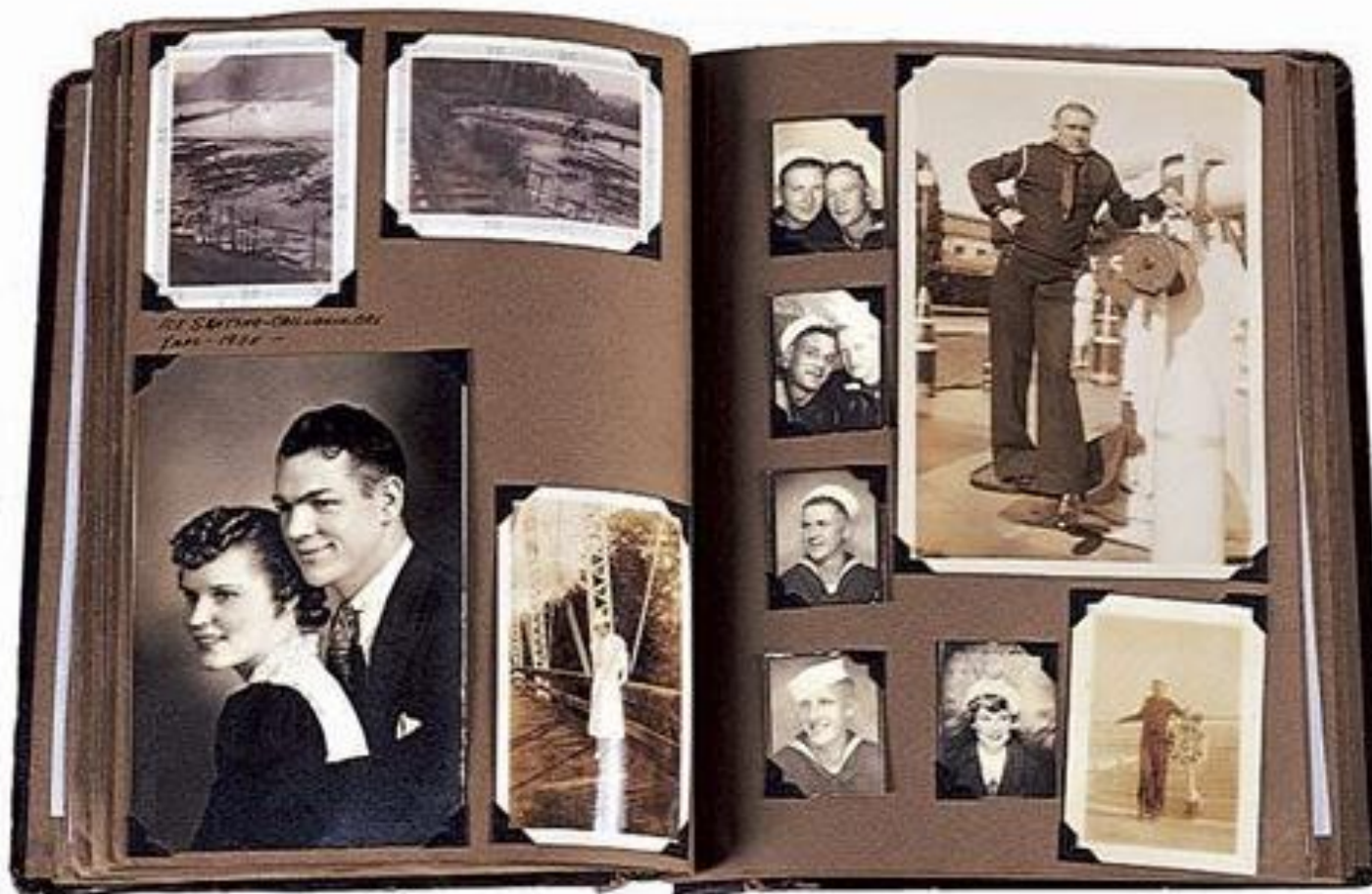

Erfgoed inspireert

Zie het als een familie-album dat ons vertelt waar we vandaan komen met mensen, gebeurtenissen en plekken van herinnering

Dingen die voor ons tellen en die we dus bewaren

...

Erfgoed inspireert

Maar mensen,
gebeurtenissen
en plekken
worden toch
steeds minder
herkenbaar, tot ze
er straks gewoon
niet meer zijn

**enwillen we
dat wel ?**

Verzamelen !

Erfgoed inspireert

Collectie !

Maar : wel behoud ook door ontwikkeling

- Géén stolp erover (geen openluchtmuseum)
- Herbestemming (loftwon. Gebouw U)
- Gebiedsontwikkeling (Molensteeg 34-36)

Gebouw U Smit

Slikkerveen, Drierivierenlaan

loftwoningen

Erfgoed inspireert

Collectie !

Huis te Woude,
Benedenrijweg

Erfgoed inspireert

Collectie !

Boezemkade

Bolnes

Erfgoed inspireert

Collectie !

Gebouw U Smit

Slikkerveen,

Drierivierenlaan

Erfgoed inspireert !

- Erfgoed en de Omgevingswet

Veranderingen onder de Omgevingswet i.r.t. erfgoed

- **Procedures eenvoudiger, toegankelijker**
- Van objectbeleid naar **breder beleid**
- **Integratie** van ruimtelijke kwaliteit, erfgoed, landschap, groen, water, duurzaamheid e.v.
- **Communicatie en participatie** over alles zijn belangrijk onderdeel van proces

Veranderingen onder de Omgevingswet i.r.t. erfgoed

- **Aanwijzing** rijksmonumenten via **Erfgoedwet**
- **Omgang met monumenten** via omgevingswet
- Gemeentelijke monumenten en cultuurhistorie straks **beschermd via omgevingsplan**

Veranderingen onder de Omgevingswet i.r.t. erfgoed

- Meer mogelijkheden voor **beschermen én gebruiken** erfgoed via omgevingsplan
- Advisering over erfgoed straks door **gemeentelijke adviescommissie** (RM verplicht, GM door gemeente nader vast te leggen)

Veranderingen onder de Omgevingswet i.r.t. erfgoed

- Ambities en plannen goed formuleren
- Vastleggen eerst in een Omgevingsvisie en dan in het Omgevingsplan (uiterlijk 31-12-2029)
- Wat is het verhaal van het lokale erfgoed en hoe leggen we dat vast ?

Kort samengevat:

- **Bepalen wat belangrijk is**
- **Welke ambities** horen daar bij ?
- **Beschrijf** wat er aan kwaliteit is of moet komen
- **Leg vast** hóe je die behoudt én ontwikkelt
- **Maak beleid op basis van participatie**

CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART CENTRUM RIDDERKERK

DEFINITIEF 29 JUNI 2018

Tweejarige bestuurs- en beleidsplanning met de raad van bestuur van Dorp, Stad & Land

CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART WOONGEBIEDEN RIDDERKERK

15 JUNI 2018

Tweejarige bestuurs- en beleidsplanning met de raad van bestuur van Dorp, Stad & Land

CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART BUITENGEBIED RIDDERKERK

CONCEPT DD 26-4-2021

Tweejarige bestuurs- en beleidsplanning met de raad van bestuur van Dorp, Stad & Land

Inhoud onderzoek

- Historische geografie en stedenbouw
- Bijzondere bouwkunst

Cultuurhistorie in het landschap

Historische geografie en stedenbouw

Waalweg 39, Strevelshoek

Vanaf 2015 het hele grondgebied in kaart gebracht

Afdamming havenkanaal 1960

Oude Haven gezien richting Ridderkerk

“In 1332 liet Graaf Willem III de Waal afdammen bij Oostendam en later ook bij Heerjansdam. Sindsdien is de Waal een binnenwater”

De omgeving van Ridderkerk met historische kernen van links naar rechts Bolnes, Slikkerveer, Ridderkerk, Oude Molen en Oostendam. Duidelijk is nu aangegeven de Ridderkerkse haven als nevengeul van de Merwede (huidige Noord). Bij Oostendam is duidelijk de afdamming van de Waal te zien, een zijam van de Noord.

*Detail van kaart: "Kaart van de platen en visscherijen in de Merwede en Maas van Papendrecht tot Bolnessersluis".
Datum: 1615 / Vervaardiger: Janszoon Been (Nationaal Archief)*

Twee gezichten / aanjagers van Ridderkerk

Bijzondere sporen van het rijke verleden

Werkrivier met machine en scheepsbouw naar buiten

Agrarische binnengebied met vlascultuur en tuinbouw

Twee gezichten / aanjagers van Ridderkerk

Werkrivier met mondiale spelers

*Te water lating van de Celebes te Scheepswerf Boele Bolnes 1922
(bron: Stichting Oud Ridderkerk)*

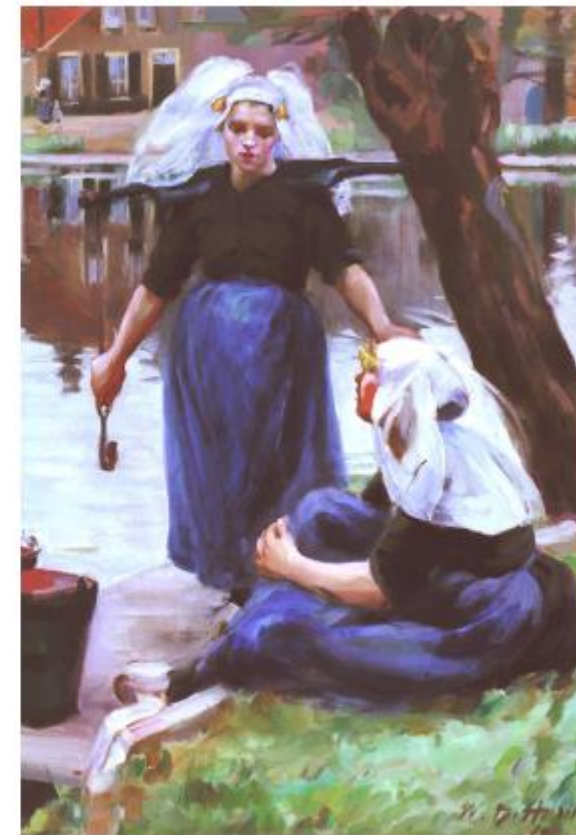
*Werkzaamheden op de Boele werf
(bron: Stichting Oud Ridderkerk)*

Twee gezichten / aanjagers van Ridderkerk

Internationaal schilderdorp Rijsoord

Anna Huntington Stanley_Girl Carrying Sheaves (Harvest -Holland) (ca. 1895)
(bron: annastanley.com)

Wilhelmina Douglas Hawley_Twee vrouwen bij de rivier de Waal (1894) (bron: commons.wikimedia.org)

Bijzondere sporen van het verleden

Zoekplaatje 1

Schalksedijkje

Waalweg

Zoekplaatje 2

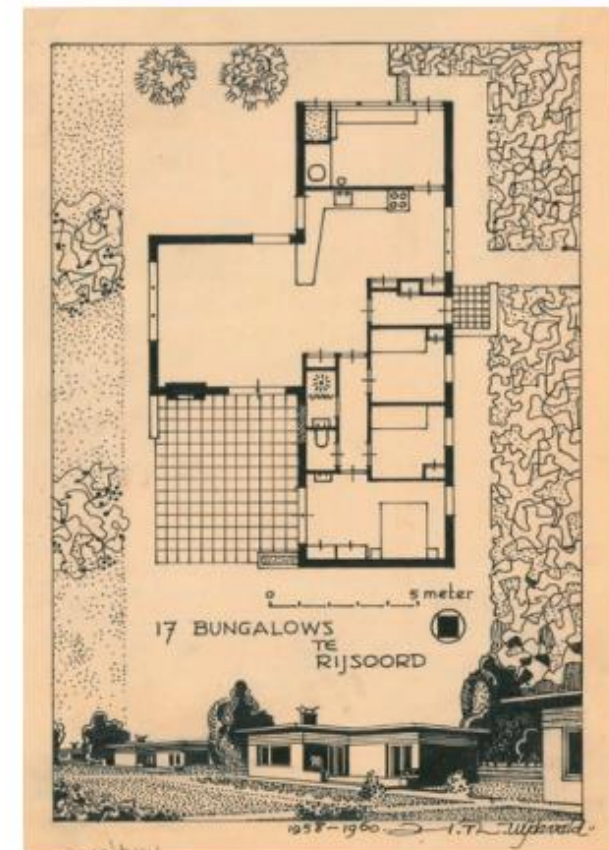
Thomsensoord

Zelfbouw bungalow Thomsensoord in opdracht van J.Ph. Backx (1958-1960)

Zelfbouw bungalow aan de Sandelinge

Kunstwerk van Hankie Hans

Ontwerp van architect H.Th. Wijdeveld

Zoekplaatje 3

Begraafplaats Vredenhof

Ontwerp van J. Vroom jr. & H.J. Hardeman (1949-1958)

Ontwerp begraafplaats J. Vroom jr. met bijzonder rijke bomencollectie

Ontwerp aula H.J. Hardeman met door Boele geschonken raam

Katholiek en (Moluks) islamitisch deel

Zoekplaatje 4

Scheepshelling Boele

Zeldzaam industrieel erfgoed van de rivieroever

Waardevolle sporen van het verleden in het landschap

Inspiratie voor de toekomst – samenhang & continuïteit

Doel en opzet onderzoek

DORP
STAD &
LAND

CULTURHISTORISCHE
WAARDENKAART
CENTRUM RIDDERKERK

DEFINITIEF 29 JUNI 2019

Verwijzing tot bestuursbesluit, onderzoeksrapport en afsluiting van bestuursproces en overname van de kaart

CULTURHISTORISCHE
WAARDENKAART
WOONGEBIEDEN RIDDERKERK

15 JUNI 2018

Verwijzing tot bestuursbesluit, onderzoeksrapport en afsluiting van bestuursproces en overname van de kaart

CULTURHISTORISCHE
WAARDENKAART
BUITENGEBIED RIDDERKERK

CONCEPT DD 26-4-2021

Verwijzing tot bestuursbesluit, onderzoeksrapport en afsluiting van bestuursproces en overname van de kaart

Doel en opzet onderzoek

- Wijzigen bestemmingsplan
- Erfgoedbeleid Ridderkerk

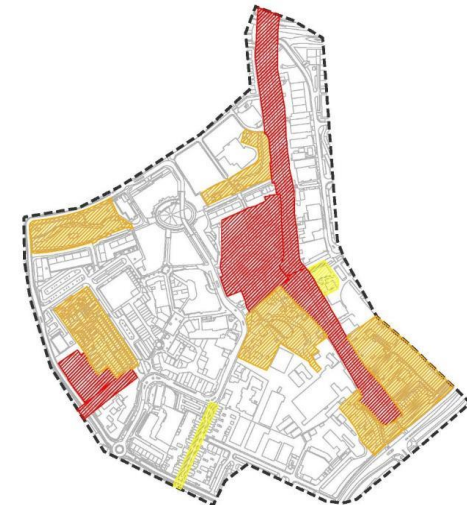
- Analyse gebied
- Veldwerk vanaf de openbare weg
- Waardering volgens criteria
 - Ontstaansgeschiedenis
 - Samenhang en context
 - Zichtbaarheid
 - Zeldzaamheid
 - Representativiteit
 - Conservering
- Beschrijving
- Waardenkaarten
- Bewonersavond
- Ambtelijke en bestuurlijke toelichting

Bijzondere bouwkunst

Leklaan 54, 56, 58, 60

Bijzondere bouwkunst

- Rijksmonument
- Gemeentelijk Monument
- WAARDE**
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Waardenkaart Centrum historische bouwkunst (rechts stedenbouw en landschap)

Bijzondere bouwkunst

Redelijk hoog: Ringdijk 1 (geel)

Bijzondere bouwkunst

Hoog: Westmolendijk 97 (oranje)

Bijzondere bouwkunst

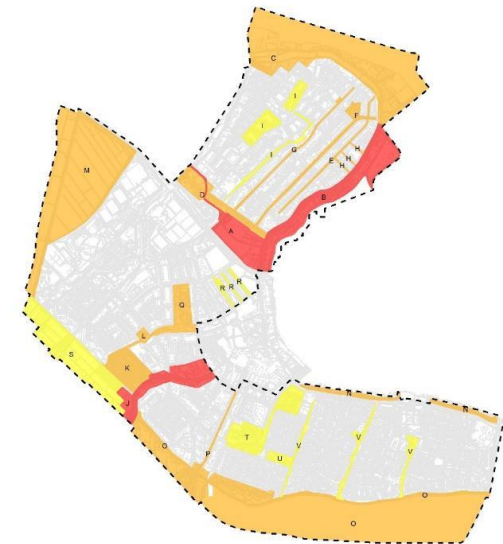
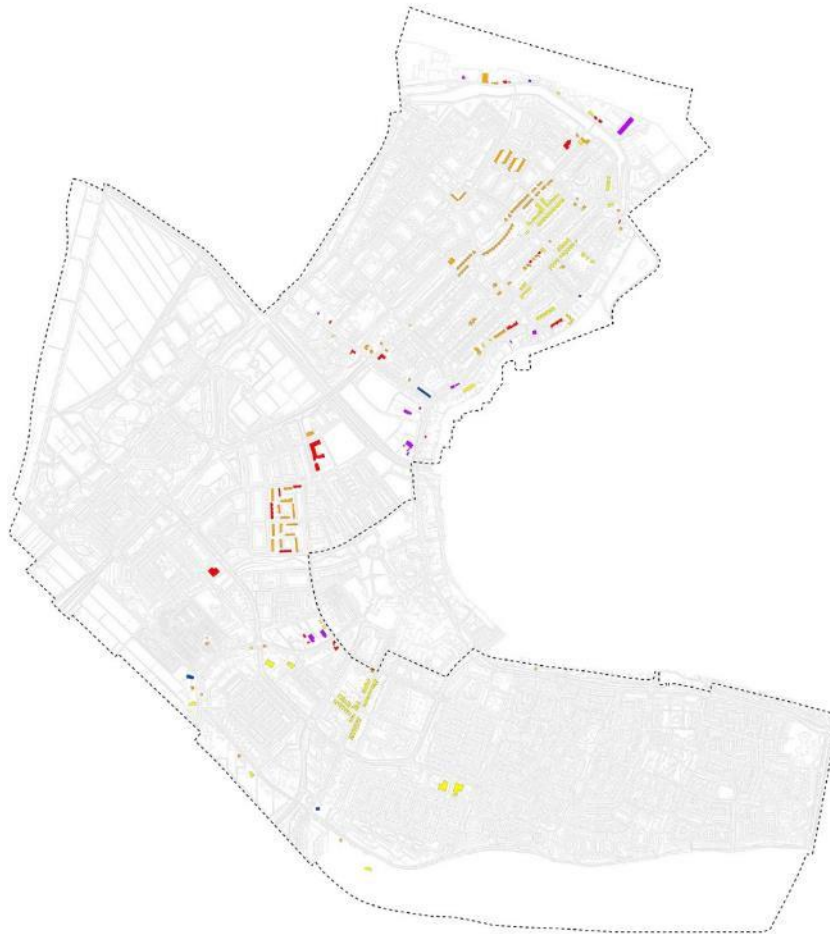
Zeer hoog: Hofstede Rocanna, Molensteeg 34-36 (rood)

Bijzondere bouwkunst

Zeer hoog: Hofstede Rocanna, Molensteeg 34-36 (rood). Foto Wiekert Dam

Bijzondere bouwkunst

- Rijksmonument
- Gemeentelijk Monument
- WAARDE**
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Waardenkaart Woongebieden historische bouwkunst (rechts stedenbouw en landschap)

Bijzondere bouwkunst

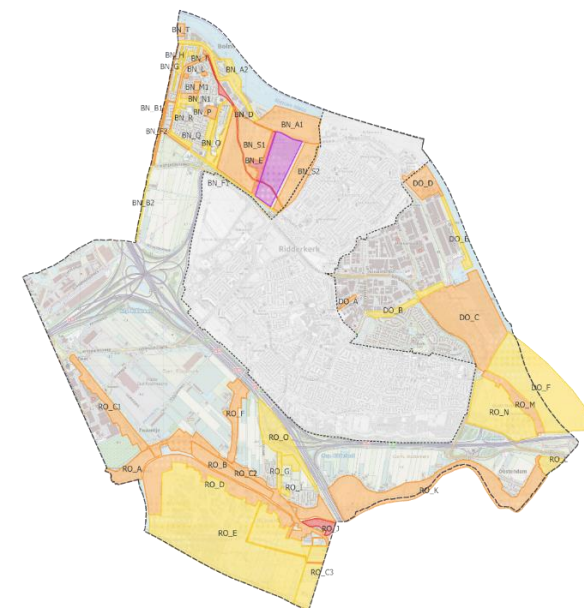
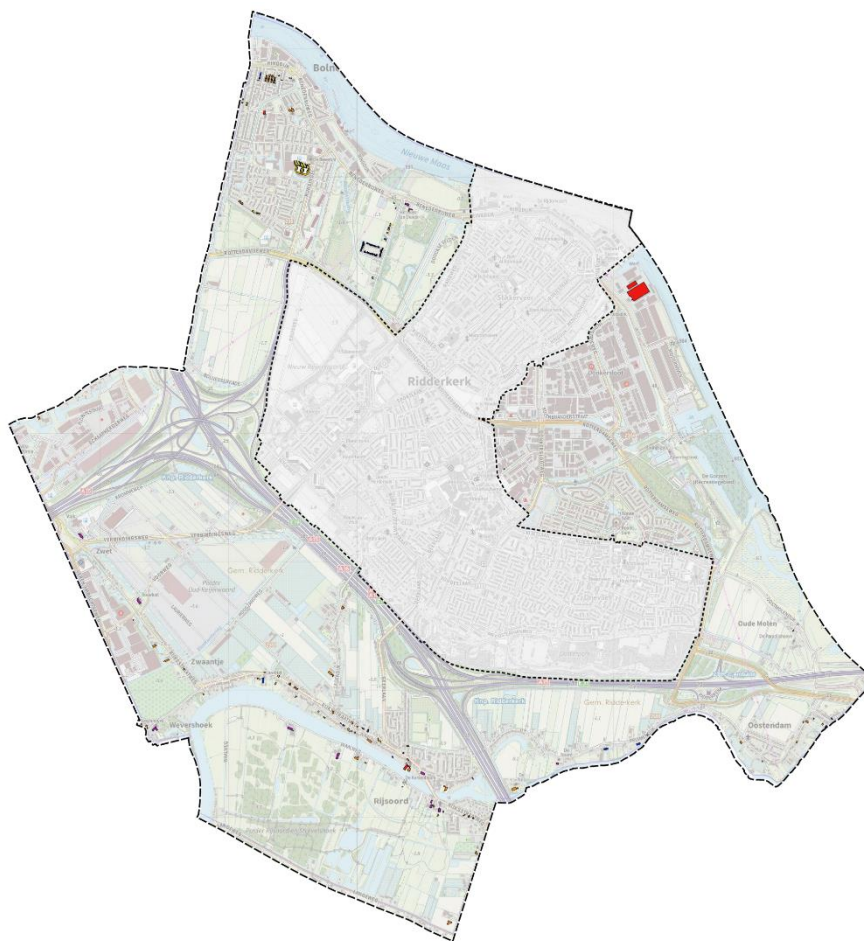
Zeer hoog: Groene kruisgebouw, Kievitsweg 71, 73 A-H (rood)

Bijzondere bouwkunst

Zeer hoog: Groene kruisgebouw, Kievitsweg 71, 73 A-H (rood). Foto Oud Ridderkerk

Bijzondere bouwkunst

- Rijksmonument
- Gemeentelijk Monument
- WAARDE**
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Waardenkaart Buitengebied historische bouwkunst (rechts stedenbouw en landschap)

Bijzondere bouwkunst

Zeer hoog: Johannes Postschool, Rijksstraatweg 99, 101, 101A (rood)

Bijzondere bouwkunst

Zeer hoog: Johannes Postschool, Rijkstraatweg 99, 101, 101A (rood)

Conclusie

Landschap

	Centrum	Woongebieden	Buitengebied	Totaal
Zeer hoog	5	3	2	10
Hoog	5	14	20	39
Redelijk hoog	2	6	21	<u>29</u>
Totaal	12	23	43	78

Bouwkunst

	Centrum	Woongebieden	Buitengebied	Totaal
Zeer hoog	10	18	6	34
Hoog	24	39	37	100
Redelijk hoog	12	33	34	<u>79</u>
Totaal	46	90	77	213

Aanbevelingen

1. Regeling in bestemmingsplan/
omgevingsplan per categorie (zeer hoog,
hoog, redelijk hoog)
2. Zeer hoog gewaardeerde panden aanwijzen
als monument
3. Versterken van aangetaste landschappelijke
en stedenbouwkundige structuren
4. Nader onderzoek naar overige gebieden
5. Communicatie

Toepassing in praktijk

- Bewonersavond
- Bestemmingsplan

The screenshot displays the Ruimtelijkeplannen.nl website interface. The browser address bar shows 'ruimtelijkeplannen.nl/viewer/view'. The search bar contains 'lagendijk ridderkerk'. The left sidebar menu includes sections for 'BESTEMMINGSPANNEN' and 'STRUCTUURVISIES'. The main map area shows a street grid with colored overlays representing different planning zones. The right sidebar provides details for the selected area, 'Centrum Ridderkerk', including its location (100987.7, 431631.9) and a legend for planning types such as 'Enkelbestemming Verkeer - Verblijfsgebied' and 'Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1'.

Toepassing in praktijk

- Bestemmingsplan

Artikel 19 Waarde - Cultuurhistorie

19.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn - behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) - mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van cultuurhistorisch waardevolle structuren en elementen zoals karakteristieke verkavelingen, slotenpatronen, stratenpatronen en doorzichten zoals beschreven in het rapport 'Cultuurhistorische Waardenkaart Centrum Ridderkerk' en vastgelegd in het gemeentelijk Erfgoedbeleid.

19.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

19.2.1 Aanlegverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, aan te leggen, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- het uitvoeren van grondbewerkingen waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen;
- het aanleggen of verharden van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m², niet zijnde kavelpaden;
- het aanleggen, vergraven, verruimen, of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
- het aanleggen van dijken of andere taluds en het vergraven of ontgraven van reeds aanwezige dijken of taluds;
- het aanleggen van boven- of ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

19.2.2 Uitzondering op het aanlegverbod

Het verbod van lid 19.2.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:

- normaal onderhoud, beheer en gebruik overeenkomstig de bestemming betreffen, waaronder tevens het aanleggen van drainage wordt verstaan;
- reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
- reeds mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning.

19.2.3 Voorwaarde voor een omgevingsvergunning

- De werken en werkzaamheden, zoals in lid 19.2.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de cultuurhistorische waarden zoals bedoeld in lid 19.1 niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheid voor herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind;
- Voor dat een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in lid 19.2.1, wordt verleend wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Monumentencommissie.

Toepassing in praktijk

- Aanwijzing gemeentelijke monumenten

	Aangewezen
1	Benedenrijweg 43-45 (hulpkantoor)
2	Dr. Kuijperstraat 1 (schoolwoning)
3	Koninginneweg 150 (Chr. Industrie- en Huishoudschool)
4	Molensteeg 34-36 (Hofstede Rocanna)
5	Rijksstraatweg 99, 101, 101A (Johannes Postschool)
6	Ringdijk 14 (dijkwoning)
7	Sint Jorisstraat 3, 5 (winkels met bovenwoning)
8	Sint Jorisstraat 4 (bedrijfsruimte met bovenwoningen)
9	Sint Jorisstraat 15 (woning)
10	Verlengde Kerkweg 13 (directeurswoning Bakker Rubber)
11	Verlengde Kerkweg 15 (bedrijfsgebouw Bakker Rubber)

Toepassing in praktijk

- Aanwijzing gemeentelijke monumenten

	In voorbereiding		
1	Ringdijk 216-236 (arbeiderswoningen)	9	Kievitsweg 71, 73 A-H (Groene Kruisgebouw)
2	Benedenrijweg 161-179 (arbeiderswoningen)	10	Kievitsweg 112 (tuindersvilla)
3	Ringdijk 14 (woning)	11	Oranjestraat 91 – Oranjestraat 93 (twee-onder-een-kap)
4	Ringdijk 35 (dijkwoning met bedrijfsruimte)	12	Oranjestraat 101 – Oranjestraat 103 (twee-onder-een-kap)
5	Ringdijk 136 (dijkwoning)	13	Willemstraat 257 (telefooncentrale PTT)
6	Ringdijk 408 (villa)	14	Lagendijk 105A, 107, 109 (woning vm. boerderij, bakhuisje en fabrieksgebouw)
7	Ringdijk 410 (villa)	15	Bourgondischelaan 1 (Wilhelminakerk)
8	Ringdijk 456 en 458 (villa met garage)	16	Seringstraat 1, 3 (Goede Herderkerk)

Uw vragen en opmerkingen

DORP
STAD &
LAND

CULTURHISTORISCHE
WAARDENKAART
CENTRUM RIDDERKERK

DEFINITIEF 29 JUNI 2019

Terug op de bereidingsfase van de voorbereiding van de Waardenkaart

CULTURHISTORISCHE
WAARDENKAART
WOONGEBIEDEN RIDDERKERK

15 JUNI 2018

Terug op de bereidingsfase van de voorbereiding van de Waardenkaart

CULTURHISTORISCHE
WAARDENKAART
BUITENGEBIED RIDDERKERK

CONCEPT DD 26-4-2021

Terug op de bereidingsfase van de voorbereiding van de Waardenkaart

Erfgoed inspireert!

Dorp, Stad en Land is een onafhankelijke kennispartner op het gebied van landschap, stedenbouw, architectuur en cultureel erfgoed. Met een integrale benadering vanuit deze expertises adviseert de vereniging sinds 1929 haar leden over optimale omgevingskwaliteit. 58 gemeenten uit 4 provincies zijn lid.

U kunt Dorp Stad en Land bereiken op 010 – 280 94 45 en via info@dorpstadenland.nl

Adviseurs Omgevingskwaliteit

Kantoor:
Stationsplein 45 | hoofdingang A
3e etage | unit A3.207
Postbus 29129 | 3001 GC Rotterdam
www.dorpstadenland.nl